

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések ár szabás szerint vétetnek fel.

II. évfolyam.

96. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Szombat, április 26.

Hazai ur: Ön is?

Írta: dr. Kalmár Antal.

Lapunk egyik utóbbi számában megírtuk, hogy az osztrák pragmatika szankció most volt kétszázéves az osztrákok erre jubileumot csaptak. Ez egészen rendben van, de mit akar Hazai Samu báró, m. kir. honvédelmi miniszter ur? Miért vágódik hasra az osztrák pragmatika szankció előtt, amikor nekünk is megvan (bár ne volna) a magunk becsületes pragmatika szankciója? Talán bizony miniszterelnök akar lenni — a miniszterelnök urból? Igen? Mert akkor csakugyan jó helyen kopogtat.

Az azonban még nem volna baj, hogy Hazai ur mit cselekszik a maga személyében, hanem az ellen a förtelmes loyaliskodás ellen már tiltakoznunk kell, hogy a honvédelmi miniszter ur az osztrákok ünnepségét a magyar honvédség valamennyi tisztképző intézetében is megünnepeltette, — ám ezt az ünneptetést egy katonához illő bátorsággal már nem merete megcselekedni, hanem csak úgy suttyomban, hogy a miniszter ur deliktumáról valahogy a magyar törvény tudomást ne szerezhesen.

A honvédelmi miniszter ur ugyanis április 18-ikán körtáviratot adott ki, a melyben elrendelte, hogy a Ludovika Akadémiában, a pécsi és a nagyvárad honvéd hadapródiskolákban, a soproni honvéd főreáliskolában és másutt az osztrák jubileumot: „katonailag kifejehető legnagyobb disszel, de a közönség távoltartásával“ kell megünnepelni.

De ha már a magyar ifjúsággal házilag ünnepeltette az osztrák pragmatika szankciót: utasításba adta-e azt a honvédelmi miniszter ur, hogy ezen az épen alkalmas napon azt is magyarazzák meg a leendő magyar tiszteknek, hogy mi különbség van az osztrák pragmatika szankció meg a magyar pragmatika szankció között? Ezt a különbséget az osztrákok sohase tudták, ma se tudják, sőt nem is akarják tudni és éppen ezért volna kétszeresen

arra szükség, hogy azt Hazai ur is tudja, meg a magyar katona ifjúság is tudja.

Deák Ferenc fejtette ki Luskandl elleni híres közjogi munkájában azt az öt principális különbséget, a mely a keletkezés idejére, módjára, feltételeire, terjedelmére és a szabad királyválasztásra nézve a magyar pragmatika szankciót az osztrák pragmatika szankciótól megkülönbözteti, ámde erről a jubileumot ülő osztrákok hallani sem akarnak és így mit kotnyeleskedik közöttük egy magyar miniszter?

Ha Hazai ur eddig nem tudta volna, hát majd mi mondjuk meg neki, hogy az osztrák pragmatika szankció szent nevében csinált a bécsi udvar forrodalmat 1848-ban Magyarország ellen. Az osztrák pragmatika szankcióra támaszkodva jött 1848. szeptember 8-án a bécsi kormány ultimátumszerű átirata, hogy a magyar országgyűlés mondjon le a magyar hadügyről, pénzügyről és kereskedelemügyről, mert ezek az osztrák pragmatika szankció szerint nem a magyar kormány, hanem a bécsi birodalom központi kormány hatáskörébe tartoznak; erre támaszkodva jelentette ki a kamarilla, hogy V. Ferdinánd királynak nem volt joga az 1848-iki törvényeket szentesíteni, mert azok sértik az osztrák pragmatika szankciót.

Azután jött az 1849-iki márciusi oktrojált alkotmány, amely az osztrák pragmatika szankció alapján Magyarország még a nevé is kitorlotta az élő államok sorából, s bennünket Ausztria Kronlandjává tett; majd jött az 1860-iki októberi diploma, az 1861. február 26-án kibocsátott pátmns, jött a 61-iki országgyűlés szélkergető rendelete, amelyeket mind-mind az osztrák pragmatika szankció szent nevére való hivatkozással követték el a Habsburgok.

Még az 1865-67-iki országgyűlést megnyitó trónbeszéd is az osztrák pragmatika szankciót állítja a nemzet elé aképen, hogy a 48-as törvények csorbítják az osztrák pragmatika szankcióból folyó fejedelmi jogokat, — ezek a tör-

vények tehát, mondja a császár: életbe nem léptethetők!

Amit Ferenc József császár mondott, ugyanazt mondotta Lustkandl is: „És így ő cs. és kir. Felsője I. Ferenc József, ha még meg akarná is királyi hitlevéllel erősíteni Magyarországnak 1848 évi törvényjavaslatait: arra a többi örökös tartományok képviselőinek hozzájárulása nélkül jogosítva sem lehetne, mert e törvényjavaslatok (!) egyenes ellentétben állanak az országok azon kapcsolatával, amely az osztrák pragmatika szankcióban van megállapítva.“

Nos, Hazai ur: mit szól mindezekhez? Ezt a sőt t osztrák, a magyarnak ezt az örökös átka intézményét: ezt ünnepli ön a magyar katonai ifjúsággal? Eddig nem hittük, de most már elhisszük, hogy ön csakugyan miniszterelnök akar lenni.

Ujabb

szláv mozgalom.

Az északkeleti és déli határszéleken, de az ország szívében, közel Budapesthez is, a szlávok körében különös mozgalom vehető észre. A csendben, békében élő és dolgozó szerbek és rutének nyugalmát itt is, ott is felzaklatják, a kedélyeket megzavarják: izgalom és izgatás veri fel, polgári körök és községi társaságok helyek unalmas hangulatát.

Napról-napra, más-más helyről hoz hirt a táviró, hogy a szláv lakosság körében veszedelmes mozgalom vehető észre. Kik csinálják és kik állanak a mozgalom élén? A felejtet könnyen megtalálhatjuk. A mostani, tehát legújabb mozgalmat nem idegen hivatkozás kezeli irányítja. A tavaszi mozgalom kezdeményezői kifejezetten honi, vagy a monarchia határain belül keresendők. A szlavofil törekvések exponensei a horvátországi szerbek körében, az ukrainítsa mozgalom irányítói pedig a bukovinai és galíciai kis oroszok között találhatók. E percben egyik irányzat cselekvése sem veszedelmes, abszolút értelmetlen. Mindkettőnek

Bikszádi gyógyfürdő

(Szatmár megyében) Vasúti állomás, posta, táviró, telefon, gyógytár helyben. Prospektust, vizről árjegyzéket kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

Megnyitás május hó 15-én.

Meleg ásványvíz-fürdők, szénsavas fürdő, hidegvíz gyógyintézet, dr Butting-féle Inhaláció, 160 kényelmes berendezett szoba, vízvezeték, acetilen világítás.

Elő és utó évadban, az állandó tartózkodónál 30% engedmény!

esetleges terjedése és a mozgalomnak nagyobb területre való átültetése rejti magában a ki fejezett veszedelmet.

Természetes azonban, hogy az óvó rendszabályok fogalmaztatása már most is idején való volna.

Lássuk csak, hova tendál a mostani mozgalom. Oroszország felé. Orosz szimpátiát és rokonszenvet igyekeznek a szláv nép körében elhárítani. Az egyedül boldogító Oroszországot állítja oda a szláv nép ábrándjainak, az orosz egyesülés és törekvések megsegítése mellett agitál. A mai mozgalom neopánszlávista eredetű. Az izgatás kvinteszenziája a következőkben foglalható össze: «Oroszország ereje leggyőzhetőbb lesz, mielőtt az egész szláv-ság egyesül erkölcsi védelme alá és ez az egyesülés döntő ellenfél módjaként fog állani egyes államok brutális, antiszlávellenes nemzetiségi politikája ellen.»

Ennek az erkölcsi egyesülésnek a megvalósítása érdekében folyik ma minden akció. Műdját és példáját a Dalmáciában történő események elég világosan mutatják.

Nálunk, mint mondtuk, az ilyen arányú mozgalom még kezdetleges, amivel azonban közel sem akartuk azt mondani, hogy nem veszedelmes. A délvídeken egy röpirat jár kézről-kézre. Ebben olyan kitételekkel találkozunk, hogy a magyarországi délszlávok érdeke a Szerbiához való csatolásban áll. Szerbia egyesül Montenegróval — mondja továbbá az írás — ez az új állam pedig Oroszország protektorátusa alatt áll. A szerbek hejzete és állapota ugyanolyan jó, mint az igaz oroszoké. Hogy tehát ők is élvezzék a szláv állam jótéteményeit, legyenek hű szerbek, akik adott időben nem mulasztják el azokat a kötelezettségeket, amelyek a vallás és a nyelvrokonság minden igaz szlávna diktál. E célból nagy-szerb képeslapokat terjesztenek. A képeslapon egy-egy kisebb szerb királyt ábrázolnak, között természetesen Péter szerb királyt is, azután szerb nemzeti zászlót és végezetül térkép is van rajta, a jövőbeni Szerbia térképe: Horvát-Szlavonországgal, Bosznia-Hercegovinával és Dalmáciával és Délmagyarországgal.

A rutének izgatásáról a legjobb számot ad

a közismert máramrosszigeti vizsgálat. De ezzel a vizsgálattal teljes párhuzamban folyik egy újabb izgatás is. Az érdekelteknek megbeszéléseiben résztvesz a falu apraja-nagyja, de a kiküldött galicjai igazgató is résztvesz, akj elsősorban kitanítja a tanukat és a le nem tartóztatott vádlottakat, de egyuttal kihasználja az alkalmata további izgatásra és a pénzelésre is.

Igy folyik az ország határszélein a pánszláv izgatás, akkor, mikor a legnagyobb nyugalomra volna szükség és ott, ahol a magyarországi legerősebb végvárainak kellene lenni a szláv-sággal szemben.

A háboru végnapjai.

A monarchia akcióba lépett.

Örömmámorban uszik Cetinje és a diadalittas hangulaton alig ront valamit az a félhivatalos bevallás, hogy nem a montenegrói csapatok fősses támadása kényszerítette Esszád basát a kapitulációra, hanem a rettenetes inség, amely az utolsó napokban csucsponfját érte el. A montenegróiak eleinte visszautasították a vár parancsnokának azt a kívánságát, hogy a helyőrség fegyverrel és katonai tisztjeletel elvonulhasson, de a király végül elfogadta Esszád basának ezt a követelését és a török csapatok ágyúkkal és katonai tisztjeletadás mellett vonultak vissza Tiranóba.

Diplomáciai körökben ma is annak a felfogásnak hódolnak, hogy Skutari bevételenek főncs komoly jelentősége, mert Skutari minden körülmények közt Albániáé lesz, de könnyen ez aligha fog menni. Nikita a hatalmak tiltakozása ellenére bombázta Skutarit és most elfoglalta, — hihető-e, hogy szép szerével ki fog vonulni a városból, amejnek a falai ajatt Montenegró ifjusága elvérzett. A ka-

pituláció után azonnal elrendelte az erődök jó karba helyezését és hogy azokat hosszú időre eleséggel ellássák és a hatsáos védekezés-re az összes intézkedéseket megtegyék. Miklós király már megtanulta, hogy vakmerőség-gel mindent el lehet érni és tartani kell attól, hogy makacsabbul, mint eddig, fog eilen-szegülni Európa akaratának.

Mit követel Ausztria-Magyarország?

A Vossische Zeitung-nak bécsi hiteles forrásból jelentik: Ausztria-Magyarország azt fogja követelni a londoni nagykövetségi re-munió, hogy Európa nyomban szólítsa fej Montenegrót Skutari kiürítésére és átengedésére. — Ha Nikita király nem engedelmessékedik, akkor az osztrák-magyar monarchia azt fogja kívánni, hogy a nemzetközi flotta csapatokat szállítson partra Antiváriban és Méduában. Ezeknek a nemzetközi csapatoknak az volna a feladatuk, hogy Skutarit a nagyhatalmak nevében birtokba vegyék. Ha a nagyhatalmak nem tudnák magukat arra eltökélni, hogy közös katonai akciót indítsanak Montenegró ellen, akkor az osztrák-magyar monarchia mandátumot kérne erre Európától, mert különben kénytelen volna volna egymaga kezébe venni az Adria mellékén és a Balkánon fenyegetett érdekeinek megoltalmazását. Améddig remény van arra, hogy a nagyhatalmak egységesen fognak eljárni, addig az osztrák-magyar monarchia nem tervez önálló eljárást.

Veszedelmes helyzet.

Péterváriól jelentik: Általános az a felfogás, hogy Skutari bevétele következtében a nemzetközi politikai hejzete veszedelmes lett. Az itteni külügyminiszeriumtan minden felvilágosítást megtagadnak, de azt nem titkolják, hogy bonyodalnak fenyegetnek. Hasonló a vélemény az itteni szerb és bolgár követsége, amelyek híjján vannak minden direkt jelentésnek Szófiából és Belgrádból.

Párisból jelentik: A nehézségeket, a melyek Skutari esete után a nemzetközi helyzet tisztulását akadályozzák, itt is elismerik, de illetékes helyen nyomatékosan hangsúlyozzák, —

A háboru borzalmai.

Két rendkívüli érdekes közlés került nemrégiben az európai újságokhoz, amelyek szinte hivatalos hitelességű adatokkal illusztrálják a balkáni háboru nyomán fakadt rettenetes nyomort és pusztulást.

Az egyik az erre alakult konstantinápolyi bizottság közleményeinek harmadik sorozata. A másik a brit balkáni segítő-ajap helyszíni megbízottjának, Joung Wilkie, filippopolisz konzulnak jelentése öthetes körutjáról, amelyet a segítség kérésére küldött Macedónja keleti felében. Ez okmányok egymással nagyon szoros vonatkozásban vannak. Csak az tudja megérteni a Joung ur jelentésében adatokkal jellemzett borzalmas nyomoruságot, aki azt elolvassa, hogy micsoda embertelen módon bántak el a balkáni «szabadsághősök» egyes csapatai, főleg pedig a rendes csapatokat kísérő komitácik a védtelenné vált mohamedán lakossággal.

Tikvesben például szerb csapatokkal együtt foglalták el a tért a bolgár komitácik. Hogy a szerb katonákat is rábíriák az öldöklésre és rablásra, egy szerb katonát takarmány beszerzése címen bevitték egy Huszein nevű török zába s ott legyilkolták. Azután a gyilkosság vádját tették a szerb parancsnok előtt a törökök ellen. A szerb katonák és bolgár komitácik három napon át mészárolták és rabolták a község lakosságát. Ez Kavadarban történt, a tikvesi írás főhelyén. Hasonló sors érte a közeli falvakat is.

Avret-Hisszar járásban, Kőrut községben a községet egy moséba és egy csürbe csukták. A mosét és a csürt felgyújtották s a lángok között menekülőket leföldöztek. Így csinálták a dolgukat valaha a tatár rablócsapatok Magyarországon is, de ezek legalább nem kívánták, hogy civilizált népnek tartsák őket.

És milyen dolgokat olvasunk a füzet minden lapján! Türepmes statisztikus milliókban olvashatná össze a kirabolt és kiszorolt pénzt, tízezrekben a lemészárolt embereket, a kikről több valószínűség van. Ugyancsak somnásan kellene eljárni egy büntetőbírósnak, hogy a gaztettek ez iszonyú tömegét megtorolja, a melyeket a konstantinápolyi publikáló bizottság vépiros füzetén hoznak az európai nyilvánosság elé.

Képzeltető tehát, hogy most, midőn a montenegróiak bevették Skutarit, micsoda pusztításokat vittek véghez ezek a csapatok, amejnek Nikita már jöjőre, a bevétel előtt is 24 órai rablást hejzezett kilátásba. Képzeltető, hogy milyen kegyetlenkedéseket vittek véghez ezek a lakosságon, mikor a mohamedánokat és katolikusokat úgy kényszerítették hitük elhagyására, hogy tűzes kályhákat állítottak velük.

Hinnünk kell, hogy a művelt emberek felháborodása Bulgáriában is, Szerbiában is bírót fogja kényszeríteni a balkáni zsványonyiban érdekelnek bennünket.

Sukcs Márk brit parlamenti tag a Times hasábjain vetette föl azt a kérdést, hogy mit

fognak szólni a mostani balkáni eseményekhez az ázsiai mohamedán világ milliói? Vajjon nem fogják-e a többi európai népeket is a délszláv bandák cinkosajul tartani, amiért a muzulmánok kegyetlen irtásait szó nélkül nézték. Hiszen ha a törökök vagy ázsiai kurdok engedtek meg maguknak egy kisebbszerű szláv vagy örmény gyilkolást, London utcái tiltakozó mitingektől voltak hangosak. Most pedig százezerszámra ölték le a balkáni szlávok muzulmán aggodat, asszonyokat, csecsemőket is. — Ázsiai Törökország mohamedán lakosaiban, a kik között annyi európai ember keresi a kenyérét, meg fog erősödni a hit, hogy nekik a keresztények halálos eljenségeik, akiket csak addig ismernek el embernek, míg nincsenek a hatalmi kényükre adva. Nagybritániának sok millió mohamedán alattvalója van, az efféle hit nagyon sokat érthat neki. Ezért áldoznak nek az anglok magánaton tömérdek pénzt a Balkánon még életben nyomorgó törökök segítségére, hogy legalább így eljensúlyozzák az orosz barátságba gabalyodott kormányuk hivatalos magatartását.

Ezért alakult a balkáni segítő ajap; ezért vitte Joung konzul személyesen az angol pénzt a török inségeseknek. Azért járja be öt hétig tartó körutjában Devlen, Xanti, Szeresz, Kavala és Gümöldzina városokat meg a környékét, keresken tizenkétezer embert méntvén még az éhhaláltól.

Joung ur jelentésében szintén igen sok a szivfacsaró részlet. Főlháborodunk, mikor olvassuk, hogy miként menekült Mihelkova la-

hogy az európai diplomácia már nagyobb nehézségeket is leküzdött. A sajtó óva inti a nagyhatalmakat, hogy ez egyszer legyenek egy ségesek Montenegró ellen, nehogy Ausztria-Magyarország izoláltan legyen kénytelen felépni, ami nagy bonyodalomra vezethetne.

Londonból jelentik: Bizonyos körökben az a felfogás kapott lábra, hogy Skutari át kell engedni Montenegrónak, mielőtt nagyobb konfliktusok következnek be. Azt a kérdést, hogy ezzel szemben a nagyhatalmak mivel fogják kárpótolni az osztrák-magyar monarchiát, egyelőre mellőzik. A Daily News mai vezércikkében azt fejegeti, hogy az egyetlen helyes megoldás, ha Európa azoknak engedi át Skutari, akik azt fegyverrel meghódították.

A kétszínű Oroszország.

Belgrádból jelentik: Nagy feltűnést kelt Hartvig orosz követ beszéde, amelyet a tüntető néphez intézett lakásának ablakából, mikor a belgrádi lakosság ovációt rendezett Oroszország mellett Skutari meghódítása alkalmából.

— Dicsősegteljes eseményt ünneplünk, — így szól Hartvig, — a montenegrói fegyverek meghódították Skutari és az egész szláv világban visszhangzik ez a kiáltás: «Eljen a Balkán-szűvéség!»

Nagy jelentőséget tulajdonítanak Hartvig beszédének és arra magyarázzák, hogy Oroszország Montenegró javára fog dönteni, ha a nagykövetség tanácsában szóba kerül, hogy kié legyen Skutari.

Békekötés küszöbén.

Konstantinápolyból jelentik: Mahmud Mukhtar pesa tengerészeti miniszter Hademkőbe érkezett és általános itt az a vélemény, hogy alá fogja írni a prelimináris béke feltételeit.

Meghosszabbították a fegyverszünetet.

Konstantinápolyból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a Törökország és Bulgária közötti fegyverszünetet az eddigi feltételek mellett május 4-ig meghosszabbították.

Kocsága Dedeagacsba s mint rebent innen ment hegyes pátriájába. A 110 házból ekkorra már csak 10 maradt meg. Kétszázhatvan ember e 10 házba zsúfolva várta a hajót. Xantinban, melynek híres dohányja előbb jómódban tartotta a lakosságot, nem kevesebb, mint háromezer embert kellett a végső nyomorúságban segíteni. Gümüldzinában és Dedeagacsban szintén iszonyu volt a mohamedánosság nyomora. Ez utóbbi helyen a fővámsízt, előbb 400 koronás fizetésű tisztviselő, gyújtót árult a kikötőben, hogy gyermekeinek egy kis száraz kenyereit adhasson. A bolgár hatóságok csak a legszegényebbeknek juttatnak egy kis kenyeret. A török tisztviselők otthagyták feleségei és gyermekei éhen pusztulnak. A konzul kiemelt jelentésében, hogy a xanti muzulmán pap hogyan mondott imát a segítették seregével a nagy európai nemzetért, amelynek könyörületessége utat talált a távoli Balkán muzulmán nyomorultjaihoz.

Itt eszünkbe kell jutni, hogy Bosznia-Hercegovinában sok muzulmán alattvalója van a magyar királynak is, akik mostanáig a magyar gyűlölet délszláv pártokkal fogtak össze. Vajjon főbbeknek-e ezek az emberek a délszláv államokozta álmukból? Vajjon lesz-e okuk oly imát mondani a törököknek a magyarokért, a mint a xanti muszlim tette az angolokért?

Nem tudjuk, nem fontosabb kérdések-e ezek, mint azok, amelyek mostanáig uralkodni látszanak — magyar nyilvános érdeklődése.

A prágai tüntetés.

Prágából jelentik: A cschradikások tegnapi tüntetésekor, Skutari esete ajkaimából, harminc letartóztatást fogantatosított. Fresl képviselőt elfogták, miután beszédet intézett a tüntetőkhez és csak később bocsájtották szabadon, miután igazolta magát. Fresl követelte, hogy vegyenek föl veje jegyzőkönyvet képviselői immunitásának megsértéséről.

Egyházmegyei gyűlés

Az Alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye ügyei.

Az Alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegye Debreczenben, Hajduvármegye székházában 1913. április hó 25-én délelőtt 9 órai kezdettel ülést tartott. Az ülés megnyitása után azonnal a tárgysorozat tárgyalásához kezdtek.

Tudomásul vették a megbízó levelek beadását, igazolták a távolmaradottakat, tudomásul vették a személyi változásokat a belhivatalnokok közt. Bejelentették és tudomásul vették a püspökladányi jelkészválasztás eredményét, valamint Kiss F. jelmondását a könyvtárnokságról és Simon K. jelmondását az em. tanítóképviseletéről.

Több újonnan kinevezett tanító letette az esküt; az esperes bejelentette az élnékielég elintéztett ügyek mibenállását, elfogadták a bizottsági javaslatot az E. Törvény módosítása tárgyában, megállapították a stóladíjakat, felolvasták és tudomásul vették a számvéviszék jegyzőkönyvét; bejelentették a levéltári és a tanítók nyugdíjáról és uttkötéséről szóló szabályzatot.

Az egyházközségi bárók megválasztásáról szóló jelentést tudomásul vették, a polgári lelkesi díjlevél tervezetét elfogadták, valamint a hajduránási tantói díjlevelek tervezetét is.

Elintézték több tanítói díjlevél ügyét, elfogadták a belkörü tűzkárbiztosítás ügyében tett felsőszabolcsi indítványt. Tudomásul vették a vasárnapi teljes munkaszünet érdekében tett alsóboisódi feliratot, intézkedtek a balmazujvárosi 25.000 K kölcsön fél év idő óta függő ügyében, tudomásul vették az egyezséget Tiszszanagyfalva és Rakamaz között; elintézték Nyirmártonfalva egyházközség népiskolai tökeségélyért való folyamodását és elhatározták a balmazujvárosi iskolaépítés és kántori lak átalakítását.

Ezután több dásvételi és csereszereződési ügy megkötése és tudomásul vétele után a közgyűlés véget ért.

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Színház.

Heti műsor:

Pénteken: Róza néni, bohózat. C) bérlet. Szombaton: A Cigányprimás, operett. A) bérlet. Vasárnap délután: Lili, operett. — Este: Róza néni, bohózat. Kís bérlet.

„APOLLO“ mozgó színház

Piac- és Miklós-u. sarok. Igazgató: Deési Alfréd. Folytonos bemenet. Telefon 762.

Ma új kísérő számok a

QUO VADIS?

cimű világszenzációs képhez.

„Pathé Ujság.“ Műltheti események.

Kocza vadász. Bohózat.

Az előadás kezdete este 6 és 9 órakor!

Elnémult

harangok.

Bojkottált színház.

Aradról jelentik:

Emlékezetes dolog, hogy az aradi színház igazgatója a minap egy vendégszereplés kapcsán az «Elnémult harangok»-at adatta elő, amit a románok magukra nézve sértőknek találtak. Arad egyik román lapja most legújabb számában így tüzei bojkottra az aradi románokat:

Az aradi magyar színház, a művészet hajótöröttjeinek é siralmas menhelye, ez a sötét katakomba, ahová nem világít be Thália jótékony fáklyája, de amelynek fenntartásáért megnyílnak naponként a román bugyellárisok, megint azzal a szemtelen ötlettel állt elő, hogy az ismert, átvedjett zsidó Rákosi Viktor «Elnémult harangok» című, a közönség butaságára spekuláló darabját portálja. Nem elégedett meg a tudóbajos színház igazgatósága, hogy többször felkorbácolta legmélyebb érzelmeinket, éppen itt, egy erősen románulakta vidék szívében újabb merényletet kísérelt meg. Tényleg a mi butaságunk és gyávaságunknak a megcsufolása, hogy oly sokszor részesít bennünket inzultusában a vásári komédiások e hatodrendű sátora.

Megáll az eszünk az ilyen pszichológusokra és vajjon akad-e román, aki a romángyűlölet mérgével megfertőzött színház küszöbét átlépi. Képzelték el az istenért, hogy mit tennének más népek a mi helyzetünkben. El kellene vesztetni minden reményünket, ha a mi butaságunk és gyávaságunk továbbra is elsőtétitene agyunkat ezzel a galád merénylettel szemben, amely a legelemből önférfzetünkben bántott meg bennünket.

Bojkottáljuk az aradi színházat!

Eddig a román ujság cikke. Ezt merik írni Magyarországon az «inyomott» oláhok. És az

aradi magyar nép nem tapasztja be ezeket a piszkolódó mosdatjan szájukat.

De nagy is a magyar ember türelme.

A gyáriparosok kérelme a tanácshoz.

Említettük annak idején lapunkban, hogy Debreczen város tanácsa elhatározta, hogy a közgyűlés aítai kibőviteni szándékolt téglagyárat nemcsak az ugynevezett Klinker-tégla, hanem épülettégla gyártására is beakarja rendelni.

Debreczenben 12 téglagyár van s minthogy a téglagyárosok érdekeit fölötte veszélyezteteti ez a határozat, különösen a mostani nehéz viszonyok között, ezek a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének debreczeni fiókja útján kérelemmel fordult a tanácshoz.

Ebben a beadványban azt kéri, hogy a város által tervezett téglagyár kibővítését csak a Klinker-tégla gyártására terjessze ki, az épülettégla mennyiségét pedig az eddig is gyártott évi 4—5 millió darabban állapítsa meg.

Indokolják ezt a kérelmüket azzal, hogy a hatósági üzemnek nem lehet célja a magánipar elnyomása, hogy rájuk nézve a város versenyt támasszon s megélhetésüket, anyagi boldogulásukat lehetővé tegye.

Ezelőtt husz évvel, mikor a városi téglagyár felállított, akkor készült el az első körkemence városunkban, akkor tényleg missziót teljesítet ez a modern városi üzem a téglavető mellett. Ma azonban 12 magánvállalatnak és részvénytársaságnak körülbelül öt millió koronára tehető vagyona és pedig debreczeni polgárok vagyona van ezekbe a téglagyárakba befektetve, akik éppen a nagy felendülésre, a várható nagy keresletnek eléget tenni és építették fel gyáraikat.

Ma úgy áll a helyzet, hogy ezek a gyárak, melyek évi 60—70 millió tégla gyártására képesek, részben üzemben kívül kénytelenek állni, részben üzemüket korlátozni, de valamennyinél nagy készletek vannak felhalmozva, melyek a mai viszonyok közt csak lassan kerülnek piacra.

Figyelembe kéri venni még azt is, hogy a hatósági (városi) üzemek sokkal nagyobb költséggel dolgoznak, mint a magánvállalkozás és a tetemesen magasabb regét csak a monopolisztikus cikkek előállítására viseheti el, amilyen a világítás, vízvezeték stb., hol a szabad verseny hiányzik.

Kéri a tanácsot, hogy kérelmüket méltányolja. A kérvényt Szantó Győző, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége debreczeni fiókja részéről és dr. Kuthi Sándor ügyvéd irták alá.

Hirdessen

az „UJ DEBRECZEN“-ben,

Debreczen város egyetlen valóban független ellenzéki lapjában.

!! Olcsó hirdetések !!

Halálra gázolta a vonat.

Baleset, vagy öngyilkosság?

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap este a közeli Érmihályfalva községben. Az este fél nyolc órakor Nagyvárad felől érkező személyvonat halálra gázolta Adorján Zsigmond 63 éves érmihályfalvai lakos, gazdálkodót. Az azonnal megindított vizsgálat még eddig nem tudta kideríteni, hogyan történt a baleset, vagy egyáltalán baleset-e, öngyilkosságról, vagy büntenyről van szó.

A titokzatos esetről érmihályfalvai tudósítónk a következőket jelenti:

Adorján Zsigmond érmihályfalvai lakos, gazdálkodó löbb társával együtt hazafele igyekezett tegnap este egy nyolc óratájban a «Dienes»-tanya emlelt elterülő szőlőjéből.

Utközben kissé elmaradt a többiektől, akik nyugodtan mentek előre. Átmentek a vasúti töltésen, ahol nemsokára utánuk elrohogott az Érmihályfalvára menő esteli személyvonat.

Midőn már elég idő telt el az öreg ember hátramaradás óta és az még mindig nem mutatta magát, az emberek nyugtalanlkodni kezdtek, majd pedig visszafordulva, keresésére indultak.

Alig értek a vasúti töltéshez, rémes látvány tárult eléjük. A sínek között összeroncsolt tagokkal feküdt az öreg Adorján. Akkor már semmi élet nem volt benne.

A megrémült emberek azonnal értesítették a borzalmas leletéről a csendőrséget, mely még tegnap este megindította a nyomozást. A holttestet beszállították a községbe, ahol Fráter Gáspár és Adorján Ernő járásorvosok ma délután felboncolták.

A gyilkos vonat mozdonyvezetőjét és fűtőjét kihallgatták, akik azt adták elő, hogy ők a koromsötét jszakában semmit sem láttak és semmi zajt nem hallottak, ami gyanus lett volna.

Az ügyről jelentést tettek a nagyvárad kir. ügyészségnek, amely a nyomozást annak kiderítése végett, hogy büntenyről, öngyilkosságról van szó, folyamatba tette.

Felakasztotta magát a mestergerendára.

Betegség miatt a halálba.

Mindenütt, ahová csak nézünk, a napsugár mosolyog felénk biztató melegségével, a melegnek ugomán új életre kel minden, a fák, a virágok, az egész természet, sőt még az érzelmek ellen vastag kéreggel bevont emberi szívek is manha ismét újból érezni akarnának, gyorsabban, nagyobb vágyódással dognak, — mintha leakarnák rázni magukról azokat az alkalmatlan köröket.

Mindenütt, ahová nézünk, a szép, a hatalmas, a nagy Élet mosolyog felénk, úgyhogy szinte el sem hiszi az ember, hogy ilyenkor is lehet a halálra, a megsemmisítésre gondolni.

És mégis úgy van. Vannak sötét, kétség-

becsett emberi keblek, ahol nem tudnak ezek a napsugarak reményt fakasztani, ahol ionpa, fásult kétségbeesés az ur. Aminthogy a szegény Madarász Sándornál is volt, aki, míg felesége orvosságért járt számára a patikában, felkejt ágyából és minden reményében csajtkozva, felakasztotta magát. Az esetről hajdusoboszlói ludósítónk a következőket jelenti:

Madarász Sándor 49 éves hajdusoboszlói lakos, gazdálkodó, már évek óta betegeskedik. Anyai ereje sem volt, hogy járhasson, a betegség ágyhoz szegezte. Ezért nagyon el volt keseredve és gyakran hangoztatta, hogy ő véget vet életének.

Tegnap délután felesége elment a patikába, hogy orvosságot hozzon utának, aki ezt az időt igen alkalmasnak vélte végzetes tette végrehajtására. Nagy kinnal felkejt ágyából és a mestergerendára felakasztotta magát. Mire észreveték, már halott volt. Az ügyet jelentették a debreczeni kir. törvényszéknek, amely a temetési engedélyt megadta.

HIREK.

— **Mesedélután.** A Patronázs-egyesület által fenntartott mesedélután f. hó 27-én, tehát holnapután, vasárnap délután fél 3 órakor kezdődik a szokott helyen s erkölcsi iratok osztogatásával lesz egybekötve. Jelennek meg azon az érdekelt gyermekek a fentelzett időben, hogy könyvjutalmukhoz hozzá juthassanak. Debreczen, 1913 ápr. 25. Csiky Lajos, patr. e. titkár.

— **Akinek vérében a lopás.** A hajduböszörményi rendőrség lopás miatt elfogta és letartóztatta a minap Rác Mihályné citáni lakost, csavargót. Az elkövetett tettéért 24 órai elzárásra ítélte a rendőrség, amit az asszony le is ült. Azonban aüg hogy kiszabadult, be-lopódzott Székely Pálné ottani lakos udvarára, ahol meglátva két tyukot, megfogta és óvatosan igyekezett kisurranni zsákmányával. — Azonban észrevették s föl vitték a rendőrségre, ahol letartóztatták. Egyben pedig a kir. ügyészségnek is feljelentették lopás miatt, a mely az eljárást megindította.

— **Megkerült az elvesztett arany lánc.** — napi számunkban megirtuk, hogy egy uriaszszony az Arany János-utcától az Egyház-térig menve, délelőti elvesztette arany nyakláncát, a ki J. J. di. felesége. A rendőrség már délután nyomozta, hogy a láncot Miska Mária felirónok találták meg. Az illetők azonban nem szolgáltaták be a talált aranyláncot, hanem a rendőrség kobozta el tőlük és a tulajdonosnak kiadta.

— **Kanyarójárvány Bőszörményben.** Bőszörményben kanyarójárvány dul. A ref. népiskola egyik osztályában harminc tanuló betegedett meg kanyaróban. Az egészségügyi bizottság a ragály továbbterjedésének megállítására a legszélesebb körű intézkedéseket tette. Ebben az évben most másodszor kellett az iskolát bezárni Január 13-án nyitották meg az iskolát két napon szünet után.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Borzalmas módon vetett véget életének a Déva melletti Petrilla községben Koller Pál bányász. A bányából magával vitt egy dinamitpatront s azt szájába véve fölrobbantotta. A robbanás darabokra szaggatta Koller fejét, aki tettét részszegségében követte el.

— **Napoleon Debreczenben.** Az a hatalmas erővel megkontruált Napoleon körkép, mely a Széchenyi-utca végén szombaton megnyílik, méltán számíthat általános érdeklődésre. A nagy császár első botlása, vesztett csatája van itt vászonra rögzítve, az előtérben természetbeni dekorációval, történelmi adalékok után. A nagy Napoleon asperni ütközetét hűen bemutató művészi körképet Lakatos Arthur iparművész tanár tervei szerint Borzassy Béa festőművész festette. Nyitva reggel 8 órától este 8 óráig. Belépő-díj 1 korona, diák- és katonajegy 50 fillér. Kedvezményes jegyek előre válthatók Antalfi könyvkereskedésében.

— **Megszökött fegyenc** Megszökött a gyulafehérvári ügyészség fogházából Tomicza Demeter, álnéven Bobarin Demeter rabló, Erdély egyik legveszedelmesebb betörője. A szökevényt a csendőrök ma Hátszegen letartóztatták.

— **Elütötte a vonat.** Elütötte a vonat Andrika Tódor máriaradnai elmebetegét aki a sínekre feküdt, hogy ő a vonatot megállítsa. A mozdonyvezető nem vette észre és a közlekedő személyvonat halálra gázolta.

— **Elfogott kivándorlási ügynök.** Veszedelmes kivándorlási ügynököt fogott el tegnap a nyírmihálydi (Szabolcs) csendőrök Guttman Izsig balkányi korcsmáros személyében, aki már régóta foglalkozott titkos kivándorlásra való csábítással. A csendőrség két büntetését is elfogta. A megindult nyomozás során megállapították, hogy Guttman és társai igen sok katonakötelet csempészik át a határon.

Házasság helyett

sommás pör.

A debreczeni járásbírósnál ma egy olyan sommás pör tárgyalását kezdték meg, amely az előzményekben nagyon különbözik a sommás pörök átlagától, amelyeket feperes éruk vétel-ára «fejében» indít az alperes ellen. Ennek a sommás pörnek az előzménye a szerelem. De nem az a szerelem, amely a múlt évszázad hetvenes éveiben virult, amely — mint néhai Beniczky né oly találóan körülírta — két szív akaratlan összedobbanásában jeli indítékát. Annak a szerelemnek, amely e sommás pör «tényálladási elemét» képezi, a házasságközvetítő volt az indítéka. A házasságközvetítő R. G. debreczeni urleány családjának bemutatta A. D. élesdi ifju nyomdászt, mint ama komoly fiatalembert, akinek jegyét bűvágya R. G. kisasszonyt feleségül venni.

A cél a leány családjára ejött sokkal szimpatikusabb volt, mint maga a fiatalember és így a kölcsönös vonzalom csakhamar feltámadt s az ifju pár boldogan készült a házasságra.

A fiatalember azt hitte, hogy araja huszonkét éves és hogy 10.000 korona hozománya van. Ami az ara életkorát illeti, azt annál kevesebb volt ehitnie, mert látta a születési bizonyítványt, amely szerint R. G. Kolozsváron 1891. szeptember 9-én született. A 10.000 koronára azonban nem volt más bizonyítéka, mint az, hogy a házasságközvetítő erősítette; meg van a pénz, az esküvő napján megkapja.

Amint az esküvő napja közeledett, a fiatal vőlegény mindjobban kételkedni kezdett a menyasszonya életkorát és hozományát illetően. Az a gyönyörű lányt, hogy leendő hitvese va-

lamivel több évet és valamivel kevesebb pénzt hoz a házasságba, mint amennyit bement.

És ott, e hitében nem is csalatkozott. Kiderült, hogy az 1892-ik év tévesen van menyasszonya születési évéről feltüntetve, mert az 1881-ben látta meg a napvilágot, tehát nem huszonkét, hanem harminckét éves, viszont a hozomány is minden évnek megfelelően ezer koronával csökken, tehát a 10.000 korona a semmire olvadt le.

A vőlegény — mint a fentiekből kiértezhető — romantikus hajlandóságu ifju volt, aki szívére vette, hogy nincs hozomány s a parthé visszament. A házasság megkötésének okául a születési bizonyítványba becsúszott hibát mondta s ez alapon azt követelte, hogy az elhagyott menyasszony fizesse meg az ő költészeit. Mithogy R. G. családja erre nem volt hajlandó, megindult a debreczeni járásbírósnál a sommás pör 940 kor és jár. iránt.

A pört A. D. indította s a következő alapon követel 940 koronát.

A házasságközvetítőnek adott provizióként 160 koronát. 5 ízben élesdról Debreczenbe 20 korona, összesen 100 korona. A menyasszonynak virágot vitt, 25 korona. Két ízben a körmét kimanikűröztette, a 2 korona, összesen 4 korona. Apró ajándékokat adott a cselédségnek, 5 korona.

Ami még a 940 koronából hiányzik, azt kiteszi a jegyajándékok árát.

És jellemző a szerelmes vőlegényre, hogy ezek árát még öt perli egy debreczeni ékszerész.

Tegnap volt ebben az ügyben a tárgyalás a helybeli járásbírósnál. Itéletet azonban nem hozott a bíróság, hanem elrendelte, hogy a két pörös fél személyesen jelenjen meg a következő tárgyalásra.

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Letartóztatott kémkedő orosz ezredes.

Lemberg, ápr. 25. Jakovics Szaniszló orosz vezérkari ezredeset kémkedés miatt letartóztatták. Az ezredes hónapok óta itt tartózkodott és az osztrák és magyar csapatok mozdulatairól az orosz vezérkarnak jelentéseket küldött.

Elfogták Meiszner

Szatmár, ápr. 25. Az ország egész csendőrsége és rendőrsége két éve hasztalan igyekezett elfogni Meiszner Béla hírhedt betörőt. A többszörösen büntetett ember, a kinek két év a tati mintegy negyven betörése sikerült, mindig bámulatos ügyességgel siklott ki a hatóság keze közül. De tegnap rajta vesztett. A beregszászi rendőrség éppen akkor csípte el, mikor Beregszászon egy ékszerüzletet foszogatott. Még az éjjel bezárították a szatmári törvényszék fogházába.

Rabló a hercegi palotában.

Bologna, ápr. 26. Hercolani hercegi palotájában tegnap megjelent egy ismeretlen ember s azt mondta, hogy a herceggel be-

zélni akar. Miután a herceg távol volt, a hercegnő fogadta az ismeretlen embert, a ki egyszerre revolvert vett elő, a hercegnő mellének szegezte és a fekete kéz nevében követelte, hogy azonnal ezer lirát adjon neki át. A hercegnő úgy tett, mintha teljesíteni akarná a követelést s a mellékszobába ment, hogy a pénzt elhozza. A mellékszobába felriasztotta a cselédséget s a rendőrségnek telefonozott. A rendőrségnek hosszabb ostromlás után sikerült a szobába bezárt idegent a ki revolverből több lövést tett, megfélekezni és a rendőrségre elvinni. Itt megállapították, hogy a merénylő Gallerani Pietro volt lovasistá.

UJ DEBRECZEN

Május 1-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztek ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több uj előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthesük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re tíz előfizetőt gyűjt egész évre, annak állandóan ingyen küldjük lapunkat.

CSARNOK

Egy szív története.

Regény.

Irta: F. H. Budnett.

35.

Ezentul Polly megváltoztatta Framleigh-el való taktikáját, hogy miért, azt tudta jól, mert hosszas töprengés után tette. Többé nem kerülte ki és nem utasította vissza Cicely meghívásait.

Az estékel gyakran Gaston szalonjában töltötte.

Cicely elragad atása napról-napra nőtt. Framleigh maga azonban csak távolról szemlélte; a társalgásban lehetőleg csak kevéssé vett részt. Nem foglalt soha Pollyhoz közel helyet.

Gaston is felfedezte, hogy Polly megváltozott. A leány csinosabb lett, szépsége határozottabban kifejeződött; most már el lehetett választani Polly szépségét kedvességétől és bájoságától.

Ébredezni, fejlődni kezdett a leány eddig szunnyadó ereje. Sugár, nyulánk termete csodásabb hatást kelteit a szép Dalrymple kisasszony büszke alakjánál. Fejét magasabban tartotta, mint Diana. Nem volt olyan merev, mint ez, de azért büszkébb volt a szépsége.

— Edesem, — mondta Diana, mikor egyszer Cicely ismét eljött hozzá, — hát lehetséges, hogy ön tudja, mi ez a fiatal teremtés.

— Tudom, — felelte Cicely büszke méltósággal. — Hogyne tudnám, hisz a bárányom és nagyon szeretem is.

Meg kell vallani, hogy a Diana helyzete nehéz volt. Mert Cicely nem hanyagol-

hatta el egészen, nem, ezt nem teheti Cicely bátyja Gaston miatt.

Viszont, ha eljár Cicelyhez, oly módon kell viselkednie a Cicely barátjához, a csinos Polly Pemberton kisasszonnyal szemben, hogy nem igen kellemesen esett jomaganak, a büszke Dalrymplek csodaszép sarjadékának. Mert hiszen még udvariasnak is kellett lennie ezen „komédiásleánnyal” szemben.

Ha megteheti vala, hogy észre sem veszi, jobban érezte volna magát a Cicely házában, de Polly a maga remek, nyulánk természetével, szilárd, villogó szemeivel s közönyös lebiggyedt ajkaival nem olyan volt, akit lehet észre nem venni.

Polly minden mozdulatával, minden szavával, minden tekintetével értésére tudta adni Diana ő nagyságának, — anélkül, hogy a legkevésbé is kihívó lett volna, — hogy ismeri őnagysága gyengéit és oda tudta csapdosni, ha épp akarna. De még Gaston is ott volt a társaságban s Gaston a legnagyobb tisztelettel bánt ezzel a leánnyal, aki pedig kicsinylőleg, szinte gorombán viszonozta e megbecsültetését.

Igazán nehéz volt Diana helyzete most, hogy a dolgok ilyen sajnálatosan alakultak.

De ha nyíltan nem is sujhatta ellenségét megvetéssel, azért nem volt Diana előtt minden eszköz elzárva.

Ezért Diana gyöngéd leereszkedéssel érintkezett mindig vele, — ugyanez ritkán esett meg, — mintha észre akarná vétetni, hogy olyan magasan áll Polly fölött, hogy leereszkedik hozzá. Polly úgy tett, mintha tudomásul se venné ezt a leereszkedést, de azért meg volt Dianának az a sikere, hogy Polly bosszankodott, vagy legalább is elkedvetlenedett. De sajnálatosmód a Polly elkedvetlenedésének mindig ugyanaz adta meg az arát: s ez Polly volt.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős : a lap tulajdonos.

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. — Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Szliács aczélfürdő.

Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig. Férfimulhatalian verszegénység, sápkor, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benulás ellen, átszenvedett betegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. Nádosy István hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye.)

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütopora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanilincakra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és eréme vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagban. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériákban. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Legjobb szépitőszor! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.

Gyors, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és föntartására legkittünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben kapható **Földes-féle**

MARGIT CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőse eltávoított szeplőt, májfoltot, pattanást, mi eszert és más minden bőrbajot, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérre, simává és üdőbbé varázsolja. **Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f. Margit fogpép (Zahnpaste) 1. korona, Margit arcvíz 1 korona.** Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

PÖLDÉS KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihalevros Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Barócz Zsigmond [Hajduszentpéter, 6] Ercesey Gábor gyógyszerész Hajdúszentpéter.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmű iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, kádfürdők és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és vállamc: vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménye használatnak főleg csuozobántalnak, néli és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelt, jótányos árak. — Gyógy- és zenedi nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

Fürdőmegnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a volt Telegdy-féle jelenleg

„Diana” fürdő

(a vasutal szemben)

megnyílt, és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeit kielégíthetem, amiről a közönség meggyőződését kérem.

Tisztelettel

Kabai József

fürdőtulajdonos.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. n. 70 fill. Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Párfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Fűzetjegy ára 7. korona,

tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, árnyas délelőtt és délutánra.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Rákóczy-ut 42. szám.

teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában, Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

Szives pártfogást kér a tulajdonos.

Vezető: **Schloethaur Terenz**

Tantal

lámpa

„Huzott drótszállal,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Hagyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körút 36

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.

Alapítatott 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND
Könyvnyomdája
Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, fatragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések arát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

MA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és esipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplón és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre vagy inkör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Pénztárnoknőnek vagy irodába gépirónőnek ajánkozik egyes fiatal leány. Cim a kiadóban.

Elsőrendű huspiaczczaal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett szalámgyár, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szives ajánlatok „Előnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kértnek.

VARRÓGÉP Singer-féle, 240 koronás, egész uj női ruha varrógép eladó. Bővebbet a kiadóban.

TELJES ELLÁTÁST keresek, külön szobával, komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényekről később, ezúttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő” címmel, kiadóba.

Levelezés.

HÖLGYEIM! Én egy intelligens független uriember vagyok keresem oly fiatal független hölgy ismerettségét kivel szabad esti óráimat kellemesen tölthetném és kit hetenként néhányszor színházba vinnék leveleket csakis független uri hölgyektől kérek „uriember” jeligére továbbit a kiadóhivatal.

Allandóan
mellékkeresetként is
sok pénzt
kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium” jeligére beküldi. — Nem ügyknőség.

ÖN LEJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Próbadoboz 50 fill.
Doboz 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Fő- és szótküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Róvai-u 12.

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferencz, Harsányi Lajos, Kóczian Dezső, Kováts L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Sággy Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszertárakban, Jóna és Jóna Központi drogeriákban.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

R*WOLF
Magdeburg-Buckau
Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Seabad. túlhevített gőzű
ÉCKOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-300 lóerőig
Bármely gyártólegelőnyösebb gémgépe

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen. minta fájdalomcsillapító bedörzsölésiszeköszvény, csusz és a megkülönböztető következményeinél legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásart és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szötküldés:

MOLL A. gyógyyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitünőbb háziszser a

■ HOLLANDI ■
GYOMORCSEPPK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

Zongorák, pianinók

elsőrendűek, ujak: 700—2000 koronáig; angol mechanikával, kereszt-hurosak, hárfapedállal. Átjátszóitak: 300, 400, 500, 600, 700 koro áig vásárolhatók és cserélhetők.

Öcska zongorákat és pianinókat átcserelek ujakra. Mindenféle átalakításokat, javításokat, hangolásokot jótállással vállalok. **Kernács** zongorakészítő nagy telepei BUDAPEST. Fiókküzet: Kálvin-tér 6.

Főüzlet:

Szerecsen-u. 33. az „Opera” közelben